

Monumentnummer*: 521201

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82702/163

Woonplaats* Tilburg
Gemeente* Tilburg
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Tilburg
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Tilburg
Sectie* N
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3291

Omschrijving**

Inleiding.

HOTEL annex CAFE en RESTAURANT "Mulder" in Expressionistische stijl uit 1932, naar ontwerp van architect C.M.B. v.d. Beld. Het is gebouwd door hôtelier Piet Mulder. In 1998 is het genaamd "Grand Central". Het ligt pal tegenover het station van de stad op de hoek van de Spoorlaan en Stationsstraat. De voor- of noordgevel bevindt zich aan de Spoorlaan en de zij- of oostgevel aan de Stationsstraat. De ingang van het hotel ligt geheel rechts in de voorgevel en die van het café-restaurant op de hoek van beide straten.

Omschrijving.

Het hotel heeft vijf bouwlagen en een dakterras. De onderste is de kelder. Het wordt gedekt door platte daken. De begane grondlaag, waarop het restaurant, café, balkon en vide zich bevinden, is hoger dan de andere bouwlagen. De voorgevel bestaat uit vier traveeën. De meest rechtse, die enigszins smaller is dan de andere drie, bevat, gelegen in een portiek de ingang van het hotel. Deze bestaat uit dubbele houten deuren voorzien van glas en roosters van siersmeedwerk. Pal hierboven bevindt zich tussen de tweede en derde bouwlaag het liggende venster van de kamer van de nachtportier. Het heeft een tussenstijl en kalf met in het bovenlicht glas-in-lood en een liggende roede. De terugliggende pui van het restaurant wordt aan de bovenkant gesloten door een betonnen balk. Zelf bestaat deze pui uit drie grote gekoppelde vensters voorzien van een kalf en een driedelig bovenlicht met glas-in-lood. De vensters worden gescheiden door pilasters. De gehele pui en ingang zijn verbonden door een houten luifel, die is opgehangen aan de gevel door middel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van vijf ijzeren staven. De bovenliggende drie bouwlagen waarop de kamers zijn gesitueerd hebben per travee/kamer een loggia of een venster, dat aan de bovenkant wordt afgesloten door een betonlatei. De loggia's zijn bereikbaar via enkele of dubbele houten glasdeuren met zij- en bovenlichten. In de plafonds bevinden zich glasmozaïektegels in de kleuren geel, zwart, rood, wit en rose. Op de vloer dubbelhardgebakken rode tegels en een zwarte rand. De balustrade heeft een betonnen rand. De vensters bestaan uit een liggend aluminium raam met een tussenstijl en kalf met in het bovenlicht glas-in-lood en een dubbele liggende roede. De gevel wordt links geflankeerd door de torenachtige hoekopbouw van de ingang van het café-restaurant en rechts door een boven het dak uitstekende bekroonde pilaster van gestapelde betonplaten op stenen bollen met vlaggenmast en ornament van siersmeedwerk. Een getegeld fries van geglazuurde pannenklei zorgt voor de afsluiting van de gevel. De zijgevel is een gespiegelde variant van de voorgevel, echter één travee korter. Op de plaats van de hotelingang, bevindt zich hier echter een smalle dienst- en vluchtgang.

Het opgaande werk bestaat uit rode machinale baksteen met verdiepte voeg afgewisseld met beton voor lateien en randen van de balustrades. In de hoekopbouw boven de ingang van het restaurant bevindt zich een hoogopgaande verticale smalle nis voorzien van gekleurd glas. Vermoedelijk oorspronkelijk door neonlicht of T.L. buizen verlicht.

De indeling van het hotel is authentiek. Op de begane grond ligt het restaurant annex café met balkon en vide. Onder het balkon bevindt zich de bar en balie. In de hal het trappenhuis met lift van het hotel. In de kelder ligt de keuken. Op de andere bouwlagen bevinden zich 22 kamers met in totaal 34 bedden. Dertien een-, zeven twee-, één drie- en één vierpersoonskamer. Bovendien bevat het hotel een vergaderzaal, twee badkamers, een linnenkamer en een kamer voor de nachtportier. Het interieur bevat op de kamers wastafels met marmeren planchetten en blauw gemarmerd tegelwerk. De hal is met marmer bekleed. Het trappenhuis is voorzien van rechte steektrappen met bordessen en glas-in-lood vensters met afbeeldingen van het wapen van Tilburg, de Nederlandse leeuw en reizigers met hun vervoersmiddel onder andere met olifant, vliegtuig, trein en auto. Originele lift.

Waardering.

Het hotel is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de bouw van hotels als onderdeel van de verdichting van de stationswijk en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het hotel. Architectuurhistorisch is het van belang vanwege de stijl en de detaillering in een regionale variant van het Expressionisme, het is tevens van belang als voorbeeld van het werk van de architect. Het pand is belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en interieur en heeft ensemblewaarde als onderdeel van een stadsbeeld dat zich kenmerkt door de structurele en visuele gaafheid. Het vertoont een markante hoekoplossing en is hiermee uitermate bepalend voor de stedelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Horeca

Functie

Hotel-café-restaurant

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument